

SIA Tet
Vienotais reģ. nr. 40003052786
PVN reģ. nr. LV40003052786

Dzirnavu iela 105, Rīga LV 1011

tet@tet.lv
tet.lv

**Sabiedrisko pakalpojumu
regulēšanas komisijai**
Ūnijas ielā 45, Rīgā, LV -1039

Rīgā

Dokumenta datums ir elektroniskās parakstīšanas datums

Nr. TET-K-23-454

**Par konsultāciju dokumentu par plānoto ierobežotas radiofrekvenču spektra joslas
25,1–27,5 GHz lietošanas tiesību izmantošanu no 2024.gada 1.janvāra**

Esam iepazinušies ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2022.gada 15.decembra publicēto Konsultāciju dokumentu par plānoto ierobežotas radiofrekvenču spektra joslas 25,1–27,5 GHz lietošanas tiesību izmantošanu no 2024.gada 1.janvāra, un nosūtām sekojošus SIA "Tet" komentārus (atbilstoši jautājumu secībai Konsultāciju dokumentā):

1. *kādu elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanu uzskatāt par perspektīvu, izmantojot ierobežotas radiofrekvenču spektra joslas 25,1–27,5 GHz lietošanas tiesības;*

Uzskatām, ka izmantojot ierobežoto radiofrekvenču spektra joslu 25,1–27,5 GHz var nodrošināt sekojošos pakalpojumus:

- Fiksētā bezvadu piekļuve (FWA), jeb liela ātruma platjoslas piekļuves nodrošināšana fiksētā vietā, uzstādot bāzes stacijas māsaimniecību un organizāciju koncentrācijas vietās.
- Mobilās platjoslas piekļuves nodrošināšana teritorijās ar lielo galalietotāju blīvumu, t.i. masu pasākumu vietās (gan ārtelpās, gan iekštelpās), lielveikalos, stacijās, lidostās, utml.
- Privātie tīkli - rūpnieciskās teritorijas, ostas, noliktavas, utml.

Bet ņemot vērā radiofrekvenču izplatīšanas specifiku, neuzskatām radiofrekvenču spektra joslu 25,1–27,5 GHz par perspektīvu nepārtraukta pārklājuma nodrošināšanai lielās teritorijās (gar autoceļiem, dzelzceļiem, utt).

2. *vai saredzat nepieciešamību saņemt ierobežotas radiofrekvenču spektra joslas lietošanas tiesības elektronisko pakalpojumu sniegšanai sākot ar 2024.gada 1.janvāri vai, ņemot vērā nepieciešamās radioaparātūras prognozējamo pieejamību un prognozēto elektronisko pakalpojumu pieprasījumu šajā joslā, sākot ar vēlāku laiku;*

Nemot vērā, ka pašlaik vēl notiek platjoslas termināļu, kuri atbalsta tikai FR2 5G joslas (bez FR1 5G joslām), ieskaitot tā saukto K-Band vai n258 joslu (kurā ietilpst arī radiofrekvenču spektra josla 25,1 – 27,5 GHz), standartizēšana un tiem nepieciešamo mikročipu izstrāde, neredzam nepieciešamību saņemt lietošanas tiesības elektronisko pakalpojumu sniegšanai un izmantot šo radiofrekvenču joslu jau no 2024.gada 1. janvāra. Tiek prognozēts, ka nepieciešamas iekārtas (platjoslas termināļi) varētu nonākt komersantu rīcībā un būt komerciāli pieejami tikai 2024.gada otrajā pusē. No 2024.gada 1.janvāra šo radiofrekvenču joslu pilnvērtīgi varēs izmantot tikai mobilo tīklu operatori, jo to darbības nodrošināšanai ir nepieciešama papildu radiofrekvenču spektra josla FR1 diapazonā.

Nemot vērā iepriekšminēto, vēlamies ierosināt vēlreiz izvērtēt un mainīt Konsultāciju dokumentā minēto datumu (2024.gada 1.janvāris) uz vēlāku, piemēram - 2024.gada 1.oktobri vai 2025.gada 1.janvāri.

3. *vai ir lietderīgi, ka izsole tiktu izsludināta pēc Regulatora iniciatīvas, vai lietderīgāk ir, ka Regulators izsludinās izsoli ne ātrāk kā pēc elektronisko sakaru komersanta pieprasījuma saņemšanas;*

Uzskatām, ka racionālāk un lietderīgāk būtu izsludināt izsoli nevis pēc Regulatora iniciatīvas, bet pēc nepieciešamības, t.i. ne ātrāk kā pēc elektronisko sakaru komersanta pieprasījuma saņemšanas. Tas nodrošinātu ierobežoto radiofrekvenču resursu racionālu un efektīvu izmantošanu.

4. *uz cik platu ierobežotu radiofrekvenču spektra joslu un kādā teritorijā (vietējā, reģionālā vai nacionālā) ir piešķiramas lietošanas tiesības*

Ierobežotas radiofrekvenču spektra joslas 25,1–27,5 GHz lietošanas tiesības ir piešķiramas reģionālā teritorijā, jo šis radiofrekvenču spektrs, kura normālai uztveršanai nepieciešama tiešā redzamība starp termināli un bāzes staciju, nav piemērots nepārtraukta pārklājuma nodrošināšanai nacionālā līmenī.

5. *vai ir nepieciešams noteikt specifiskos lietošanas tiesību nosacījumus, piemēram, pienākumu ar vienlīdzīgiem nosacījumiem dot tiesības visiem Latvijas Republikā reģistrētajiem elektronisko sakaru komersantiem kopīgi izmantot elektronisko sakaru komersantam piešķirtās lietošanas tiesības šajā ierobežotajā radiofrekvenču spektra joslā kādā konkrētā teritorijā;*

Jā, ir nepieciešams noteikt specifiskos lietošanas tiesību nosacījumus, lai izvairītos no situācijas, kad izolē iegūstot radiofrekvenču spektru lielā apjomā (un samazinot iespēju iegūt šo resursu citiem elektronisko sakaru komersantiem), bet izmantojot to tikai daļēji, tiek bremsēta konkurence un iespēja patērētājiem saņemt pakalpojumus no vairākiem elektronisko sakaru komersantiem. Elektronisko sakaru komersantiem jādod arī tiesības kopīgi izmantot piešķirtās lietošanas tiesības šajā ierobežotajā radiofrekvenču spektra joslā kādā konkrētā teritorijā (piemēram, arī nodrošinot elektronisko sakaru komersantiem tiesības pieprasīt un iegūt savā rīcībā atsaistītu piekļuvi datu plūsmai). Tas nodrošinātu ierobežoto radiofrekvenču resursu un piešķirto lietošanas tiesību izmantošanas efektivitāti.

6. *vai Regulatoram lietderīgāk ir izsludināt izsoli uz visu ierobežotas radiofrekvenču spektra joslas platumu visā Latvijas Republikas teritorijā vai lietderīgāk ir izsludināt izsoles pakāpeniski saskaņā ar elektronisko sakaru komersantu pieprasījumā norādītajām teritorijām un ierobežotas radiofrekvenču spektra joslas platumu;*

Lai izvairītos no situācijas, kad kāds elektronisko sakaru komersants iegūst lietošanas tiesības būtiskai radiofrekvenču spektra daļai, bet vēlāk izmanto to tikai daļēji, tādējādi bremsējot konkurenci, lietderīgāk būtu izsludināt izsoli pakāpeniski, saskaņā ar elektronisko sakaru komersantu pieprasījumā norādītajām teritorijām un ierobežotas radiofrekvenču spektra joslas platumu, nevis uzreiz uz visu ierobežotas radiofrekvenču spektra joslas platumu visā Latvijas Republikas teritorijā.

7. *vai saredzat citus apsvērumus, kas Regulatoram jāņem vērā, piešķirot ierobežotas radiofrekvenču spektra joslas 25,1–27,5 GHz lietošanas tiesības.*

Uzskatām, ka izsludinot izsoli, sākumcena ir jābūt ekonomiski pamatotai atbilstoši piešķiramo radiofrekvenču spektra apjomam un izmantošanas nosacījumiem, kā arī nosakot sākumcenu ir jāņem vērā teritorijas lielums, kurā tiks piešķirtas un izmantotas lietošanas tiesības.

Papildus vēlamies ierosināt izvērtēt un (ja nepieciešams) veikt atbilstošas darbības no Regulatora puses, lai veicinātu pieprasījumu/projektu izskatīšanas un saskaņošanas (uzstādīšanai, pagaidu lietošanai vai reģistrēšanai) termiņu un kārtības grozījumus, padarot šos procesus ātrākus un vienkāršākus.

Ieva Smirnova
Juridiskās daļas Darbības atbalsta vadītāja

Dokuments parakstīts ar drošu elektronisku parakstu

I.Petrovs
29161015